

**UCHWAŁA NR XXI/141/16
RADY GMINY W KLIMONTOWIE**

z dnia 31 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jt. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.), art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jt. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.) Rada Gminy w Klimontowie uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXI/141/16

Rady Gminy w Klimontowie

z dnia 31 marca 2016 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016-2018

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadzająca reformę systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa wyłącza z systemu pomocy społecznej zadania z zakresu wspierania rodzin i organizowania pomocy dzieciom pozbawionym właściwej opieki w środowisku rodzinnym i zwiększa finansową odpowiedzialność gmin za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Ustawa nałożyła na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3- letniego gminnego programu wspierania rodziny. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się zatem będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych i umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem

wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i niepotrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz

moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniebywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Działania pomocowe skierowane do rodzin odznaczają się niską efektywnością. Wynika to z rozproszenia działań przez różne instytucje, braku koordynacji tych działań, stosowania metod uzależniających od pomocy, a także położenia nacisku na pomoc finansową, bez należytego wykorzystania form merytorycznych np. działań wspierających, edukacyjnych, terapeutycznych oraz aktywizujących. Wobec powyższego zachodzi konieczność zmiany pracy z rodzinami poprzez podjęcie działań skierowanych na dążenie do rozwiązywania problemów rodzin w sposób trafny i pełny. Działania te wymagają wielopłaszczyznowego postrzegania sytuacji osób i rodzin oraz podejmowania wobec nich zintegrowanych działań

w formie współpracy instytucji tak, aby gdzie jest to możliwe, nie dopuszczać do odebrania dziecka rodzicom. Istniejący system dopuszcza możliwość podjęcia decyzji o zabraniu dziecka z rodziny, często w sytuacji, której można by było zaradzić. Przemoc, alkoholizm oraz brak właściwej opieki nad dzieckiem są najczęstszą przyczyną umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Bardzo często problemy te zauważane są zbyt późno. Nowa ustawa kładzie nacisk na współpracę między instytucjami, które mają kontakt z dzieckiem, mają zostać wzmocnione działania profilaktyczne, powstać instytucje asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zagrożone kryzysem mają być stale monitorowane przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników medycznych i inne instytucje, które kontaktują się z rodziną, w tym także w razie potrzeby przez kuratorów sądowych i policję. Niniejszy Program skupia się przede wszystkim na opiece świadczonej dla rodziny poprzez pomoc społeczną ponieważ znaczną część zadań opieki nad dzieckiem i rodziną realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Gminy Klimontów.

I CEL GŁÓWNY PROGRAMU

- **Stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Klimontów**

Cele szczegółowe

- Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom;
- Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym;
- Utrzymanie dziecka w rodzinie lub umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych;
- Przeciwdziałania marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
- Podniesienie kompetencji służb zajmujących się pomocą rodzinie.

- **Zbudowanie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz dla rodzin dysfunkcyjnych.**

➤ System jest oparty na pomocy **asystenta rodziny**, który zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stał się dodatkowym narzędziem w pracy pracownika socjalnego. Asystent wspiera rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Jego rolą jest doprowadzenie do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej nie dopuszczenie do sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W sytuacji, gdy dziecko znajduje się poza rodziną biologiczną, rolą asystenta jest działanie mające na celu doprowadzenie do jak najszybszego powrotu dziecka do środowiska rodzinnego.

➤ Rodzina przeżywająca trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych może zostać objęta pomocą **rodziny wspierającej**. Problemy opiekuńczo-wychowawcze najczęściej związane są z brakiem odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice. Dzięki współpracy z rodziną wspierającą osoby takie mają możliwość poznania godnego naśladowania sposobu funkcjonowania. Zadaniem rodziny wspierającej jest aktywna pomoc w przezwyciężeniu kryzysu w rodzinie wspieranej.

➤ **Praca socjalna** w środowiskach dysfunkcyjnych oparta na promowaniu rozwiązań w zakresie wspierania rodziny, upowszechniania konieczności wzmacniania rodzin poprzez zapewnienie im łatwego dostępu do specjalistów pracujących na rzecz rodziny.

➤ Tworzenie i prowadzenie **grup wsparcia** jako dodatkowego sposobu na świadczenie bezpośredniego wsparcia osobie i rodzinie będącej w sytuacji kryzysowej i zagrożonej wystąpieniem kryzysu.

- **Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży**

➤ Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole;

➤ **Organizowanie czasu wolnego w tym wypoczynku letniego i zimowego.**

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- Realizacja celów Programu zakłada:

➤ uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem prawidłowej opieki nad dzieckiem i funkcjonowaniem rodziny;

➤ zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców;

➤ działania interdyscyplinarne w zakresie pomocy rodzinie;

➤ podniesienie kompetencji osób i instytucji zajmujących się pomocą rodzinie

- Program będzie realizowany w oparciu o akty prawne

➤ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jeden.: Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zm.);

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst edn.: Dz. U. z 2015r., poz. 1390)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2015r., poz. 1286 ze zm.)

III. REALIZATORZY PROGRAMU

• Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Klimontowie przy współpracy z:

- Urzędem Gminy,
- Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Klimontów,
- Policją,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Kuratorami Sądowymi.

IV. MONITORING PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizowanie podejmowanych działań, ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz ich ewentualną zmianę. Monitoring polega na zbieraniu i ocenie realizacji celów programu. Prowadzenie monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć.

V. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy życia rodzin i dzieci, a efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Art. 179 ust. 2 w/w ustawy stanowi, że rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Podjęcie uchwały stanowi więc realizację obowiązku ustawowego.